

ЗАТВЕРДЖЕНО:

**Рішенням єдиного учасника
ТОВ «ФК «БРЕДЕКС ФІНАНС»
№ 28/04/25-1 від 30.04.2025 року**

ВВЕДЕНО в ДІЮ:

**Наказом директора
ТОВ «ФК «БРЕДЕКС ФІНАНС»
№ 28/04/25-1 від 30.04.2025 року**

Одесський директор О.А. Шершун

СТРАТЕГІЯ

політика управління ризиками

(перша редакція)

Одеса

2025

ЗМІСТ

1.	Загальні положення	3
2.	Терміни та визначення	4
3.	Поняття управління ризиками та загальні принципи аналізу ризиків	5
4.	Цілі управління ризиками	6
5.	Суттєві ризики, їх складові ризик-фактори та фінансові операції що генерують їх	7
6.	Документи у сфері управління ризиками	10
7.	Система управління ризиками (СУР)	11
8.	Організаційна структура системи управління ризиками	11
9.	Загальні принципи управління ризиками	11
10.	Процес ідентифікації ризиків	11
11.	Вимірювання та оцінка виявлених ризиків	14
12.	Моніторинг та контроль над суттєвими ризиками	14
13.	Профіль ризиків	15
14.	Ризик-апетит та допустимі межі ризиків	15
15.	Підходи та принципи складання декларації схильності до ризиків	16
16.	Управлінські заходи та звітність	16
17.	Культура управління ризиками	17
18.	Прикінцеві положення	18

1. Загальні положення

- 1.1. «Стратегія та політика управління ризиками» (далі – «Стратегія») є внутрішнім нормативним документом, що визначає принципи та вимоги до побудови системи управління ризиками (далі - «СУР») в ТОВ «ФК «БРЕДЕКС ФІНАНС» (код 32428312, далі – «фінансова компанія» або «установа»), в тому числі:
- **Стратегія** – визначає загальний підхід фінансової компанії до ідентифікації, оцінки, моніторингу та управління ризиками, встановлює цілі, принципи, методи управління ризиками та розподіл повноважень та відповідальності керівників підрозділів та співробітників установи у процесі управління ризиками
 - **Політика** – деталізує процедури та процеси управління різними видами ризиків (операційний, кредитний, ризик ліквідності та комплаєнс-ризиків) встановлює методи їх оцінки, заходи мінімізації, контролю та процедури звітності
 - **Декларація схильності до ризиків** – визначає сукупний ризик-апетит фінансової компанії, види прийнятних і не прийнятних ризиків, а також індивідуальні рівні ризик-апетиту для кожного складового ризику.
- 1.2. Документ «Стратегія та політика управління ризиками» розроблено на підставі Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» як нормативу щодо забезпечення загальних засад функціонування ринку фінансових послуг, діяльності надавачів фінансових послуг, державного регулювання та нагляду за такою діяльністю, із врахуванням вимог:
- «Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг» - Постанова НБУ від 29.12.2023 року за № 199;
 - «Положення про вимоги до системи корпоративного управління та системи внутрішнього контролю фінансової компанії» - Постанова правління НБУ від 27.12.2024 року за № 185;
 - «Кодексу (принципам) організації системи внутрішнього контролю» установи
 - «Кодексу корпоративного управління» та «Кодексу ділової етики» фінансової компанії
- 1.3. Предметом документа «Стратегія та політика управління ризиками» є визначення меж в управлінні ризиками в Товаристві. Стратегія визначає основні вимоги до організації та функціонування СУР в установі для забезпечення належного контролю за ризиками у рамках визначеного рівня Ризик-апетиту, забезпечення фінансової стійкості фінансової компанії, відповідності її діяльності вимогам законодавства України та нормативно-правовим актам НБУ.
- 1.4. Стратегія встановлює мету та основні принципи управління ризиками, класифікацію ризиків, визначає систему управління ризиками, а також роль і відповідальність учасників процесу управління ризиками та перебіг цього процесу. Стратегія також сприяє поліпшенню бізнес-планування діяльності Товариства й утриманню ризику на прийнятному рівні.
- 1.5. Завданням Стратегії та пов'язаних з нею Політик управління окремими категоріями ризиків є надання підтримки Вищим органом управління менеджменту та працівників установи в процесі управління ризиками, зокрема за допомогою:
- запровадження єдиних визначень, що відносяться до управління ризиками;
 - впровадження принципів ідентифікації, вимірювання, моніторингу, звітності та здійснення управлінських заходів щодо величини ризику;
 - визначення ризик-апетиту і толерантності до ризиків
- 1.6. Оскільки головним завданням діяльності фінансової компанії з управління ризиками є мінімізація та контроль ризиків на визначеному рівні для досягнення балансу між рівнем сукупного ризику, що приймає установа та рівнем показників діяльності, визначених нашою стратегією розвитку - механізмом реалізації цього завдання є побудова ефективної системи управління ризиками (СУР) що спроможна забезпечити своєчасну ідентифікацію, вимірювання, управління ризиками, що є притаманними діяльності ТОВ «ФК «БРЕДЕКС ФІНАНС».
- 1.7. Стратегія побудови СУР ґрунтується на принципі економічної доцільності, тобто, витрати на впровадження інструментів виявлення, оцінки, контролю ризиків не повинні перевищувати переваг, що можуть бути отримані у результаті впровадження таких інструментів.

2. Терміни та визначення

2.1. Терміни та визначення, зазначені у цій Стратегії, використовуються у наступних значеннях:

- **Аутсорсер** - організація будь-якої форми власності, фізична особа - підприємець або особа, яка провадить незалежну професійну діяльність, обрана банком для виконання на умовах аутсорсингу окремих робіт/функцій (далі - функції) банку;
- **Аутсорсинг** - передавання функцій установи на виконання аутсорсеру на договірній та регулярній основі з метою оптимізації витрат і процесів;
- **Декларація схильності до ризику (RAS – Risk Appetite Statement)** – внутрішній документ, який визначає сукупну величину ризик-апетиту, види ризиків, які установа буде приймати або уникати та рівень ризик-апетиту щодо кожного з них з метою досягнення бізнес-цілей;
- **Диверсифікація** - метод пом'якшення ризику шляхом розподілу вкладень та обмеження впливу фактора ризику за рахунок уникнення надмірної концентрації за одним портфелем та передбачає пошук та поєднання портфелів, які за однакових умов призводять до різних, не обов'язково прямо протилежних, результатів. Диверсифікація є методом пом'якшення ризику, який застосовується як щодо активних, так і щодо пасивних операцій;
- **Залишковий ризик** - ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання доходів, або невиконання своїх зобов'язань унаслідок впливу негативних внутрішніх та зовнішніх факторів після оцінки ефективності застосування наявних та/або можливих заходів пом'якшення ризику;
- **Інформаційна система щодо управління ризиками** – сукупність технічних засобів, методів і процедур, що забезпечують реєстрацію, зберігання, оброблення, моніторинг та своєчасне формування достовірної інформації для звітування (інформування), аналізу та прийняття управлінських рішень щодо управління ризиками;
- **Конфлікт інтересів** - наявні та потенційні суперечності між особистими інтересами і посадовими чи професійними обов'язками особи, що можуть вплинути на добросовісне виконання нею своїх повноважень, об'єктивність та неупередженість прийняття рішень;
- **Культура управління ризиками** – принципи, правила, норми поведінки керівництва та інших працівників, пов'язані з поінформованістю щодо ризиків, прийняттям ризиків та управлінням ризиками, а також засоби управління, які формують рішення щодо ризиків;
- **Ліміт ризику** – кількісне обмеження для контролю величини ризиків, на які наражається установа протягом своєї діяльності;
- **Пом'якшення ризиків** – комплекс заходів, спрямованих на зменшення ймовірності виникнення ризику та/або зменшення впливу ризику на результати діяльності установи;
- **Прийняття ризиків** – утримання ризиків на рівні, що знаходиться в межах визначеної фінансовою компанією схильності до ризиків (ризик-апетиту) та не створює загрози для інтересів вкладників, інших кредиторів, КБВ установи і його фінансової стійкості;
- **Профіль ризику** – результат оцінки рівня ризиків фінансової компанії на певну дату до врахування заходів для мінімізації ризиків, а також з урахуванням таких заходів, у розрізі кожного з видів ризику та в агрегованому вигляді;
- **Ризик** – ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання доходів, або невиконання своїх зобов'язань унаслідок впливу негативних внутрішніх та зовнішніх факторів;
- **Ризик-апетит (схильність до ризику)** – сукупна величина за всіма видами ризиків, щодо яких установою прийнято рішення про доцільність їх прийняття, визначених наперед та в межах допустимого рівня з метою досягнення його стратегічних цілей та виконання бізнес-плану;
- **Система внутрішнього контролю (СВК)** – сукупність організаційної структури установи, процедур, заходів з внутрішнього контролю, спрямованих на:
 - досягнення цілей, включаючи виконання запланованих показників його діяльності, забезпечення ефективності та результативності операцій, збереження його активів;
 - забезпечення ефективності корпоративного управління шляхом функціонування комплексної, ефективної та адекватної системи управління ризиками; забезпечення повноти, своєчасності та достовірності складання і надання фінансової, статистичної, управлінської та іншої звітності; відповідності діяльності установи законодавству України, нормативно-правовим актам НБУ та ВНД фінансової компанії;

- **Система управління ризиками (СУР)** – сукупність дій та політик, методик і процедур управління ризиками, за допомогою яких установа здійснює систематичний процес виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях, з метою оцінки: достатності внутрішнього капіталу для покриття всіх видів ризиків; рівня ліквідності установи з урахуванням профілю ризиків, кон'юнктури ринку та макроекономічної ситуації; взаємозв'язків між різними видами ризиків та забезпечення належного звітування щодо управління ризиками;
- **Суб'єкти управління ризиками** - це сукупність підрозділів та органів управління, що здійснює управління ризиками, на які наражається фінансова компанія у своїй діяльності, використовуючи різні прийоми і способи управлінського впливу;
- **Стрес-тестування** – метод вимірювання ризику, що дозволяє оцінити потенційні несприятливі результати впливу ризиків як величину збитків, що можуть стати наслідком шоків змін різних факторів ризиків, які відповідають виключним (екстремальним), але ймовірним подіям;
- **Уникнення ризику** – відмова від здійснення певних операцій або припинення ділових відносин, які наражають фінансову компанію на ризик;
- **Управління ризиком** - процес, за допомогою якого установа ідентифікує ризики, проводить оцінку їх рівня, здійснює моніторинг та контроль ризиків, а також враховує взаємозв'язки між різними категоріями ризиків;
- **CCO** (chief compliance officer) - Головний комплаєнс-менеджер;
- **CRO** (chief risk officer) - Головний ризик-менеджер.
- **MLRO** (Money Laundering Reporting Officer) – Відповідальний працівник у сфері ПВК/ФТ

2.2. Інші терміни, які вживаються в цій Стратегії, використовуються в значеннях, визначених Законом України “ Про фінансові послуги та фінансові компанії ”, іншими Законами України та нормативно-правовими актами Національного банку України

3. Поняття управління ризиками та загальні принципи аналізу ризиків

Управління ризиком являє собою багатоступінчастий процес, який має своєю метою зменшити або компенсувати збитки при настанні несприятливих подій.

Управління ризиками - процес, за допомогою якого виявляються (ідентифікуються) ризики, проводиться оцінка їх рівня, здійснюється моніторинг та контроль ризиків, а також враховуються взаємозв'язки між різними категоріями ризиків.

Мета управління ризиками полягає у сприянні збільшенню вартості власного капіталу установи, забезпечуючи при цьому досягнення цілей ряду зацікавлених сторін - клієнтів і контрагентів, керівництва та акціонерів, органів нагляду, рейтингових агентств, інвесторів, кредиторів та ін.

Концепція управління ризиками проявляється в оптимізації співвідношення ризик/прибутковість за рахунок максимізації прибутковості для заданого рівня ризику або мінімізації ризику, необхідного для забезпечення бажаного рівня прибутковості.

Основні етапи процесу управління ризиками включають:

- Виявлення (ідентифікація) ризику базується на виявленні існуючих ризиків і ризиків, які можуть виникати в майбутньому у зв'язку з реалізацією нових банківських продуктів та напрямків. Виявлення ризику є постійним процесом, який здійснюється як на рівні окремої операції, так і на рівні всього портфеля активів.
- Аналіз ризику має своєю метою одержання необхідної інформації про структуру і властивості виникаючого ризику. Аналіз складається з виявлення ризиків та їх оцінки. При виявленні ризиків (якісна складова) визначаються всі ризики, властиві досліджуваній системі. Оцінка - це кількісний опис виявлених ризиків, у ході якого визначаються такі їх характеристики, як імовірність і розмір можливого збитку.
- Вимірювання рівня ризику є істотним компонентом ефективного управління ризиками. Наявність ефективних інструментів управління ризиками, які використовує банк, відображає складність рівня прийнятих ризиків. При цьому надійність інструментів вимірювання постійно вдосконалюється.

- Вибір методів впливу на ризик при оцінці їх порівняльної ефективності. Всі способи впливу на ризик можна розділити на три основні групи - зниження, збереження та передача ризику. Зниження ризику передбачає зменшення або розмірів збитку, або ймовірності настання несприятливих подій. Збереження ризику - створення спеціальних резервних фондів, збільшення витрат для покриття можливих збитків при настанні несприятливих ситуацій. Заходи що до передачі ризику означають передачу відповідальності за нього третім особам при збереженні існуючого рівня ризику (наприклад, при страхуванні ризиків в страховій компанії).
- Безпосередній вплив на ризик.
- Контроль ризику і результатів процесу управління здійснюється за рахунок встановлення обмежень та доведення їх до фронт - офісів за допомогою положень, методик та процедур. Одним з методів контролю ризиків є встановлення лімітів повноважень на прийняття рішень. Ці ліміти є дієвими елементами управління і постійно коригуються.
- Моніторинг ризику здійснюється постійно, звітність підрозділів, що здійснюють моніторинг, є постійною, своєчасною, точною, інформативною і представляється керівникам для забезпечення прийняття необхідних управлінських рішень.

4. Цілі управління ризиками

Метою управління ризиками є сприяння активним і свідомим змінам величин прийнятого ризику з метою підвищення вартості установи, забезпечення її платоспроможності, а також запобігання прийняттю ризику на рівні, який міг би загрожувати її фінансовій стабільності.

4.1. Основні цілі управління ризиками

- забезпечення стійкого розвитку установи у рамках реалізації її плану діяльності;
- забезпечення і захист інтересів КБВ установи з урахуванням інтересів інших інвесторів/кредиторів, щоб ризики, що приймаються, не створювали загрози для них;
- забезпечення здійснення установою безперервної діяльності;
- посилення конкурентних переваг установи внаслідок здійснення стратегічного планування з урахуванням рівня ризиків, що приймаються, підвищення ефективності управління ризиками, збереження надійності при впровадженні нових продуктів та послуг;
- зростання довіри КБВ установи та інших кредиторів за рахунок створення прозорої системи управління ризиками;
- забезпечення підтримання прийнятного рівня ризиків в рамках затвердженого ризик-апетиту (тобто допустимого рівня ризику за суттєвими видами ризиків, щодо яких установа прийняла рішення про доцільність/необхідність їх утримання з метою досягнення її цілей) та інших встановлених лімітів і обмежень;
- дотримання вимог щодо платоспроможності з урахуванням усіх ризиків, притаманних діяльності фінансовій компанії;
- забезпечення досягнення операційних, інформаційних та комплаєнс-цілей установи;
- підтримання на високому рівні репутації установи, що сприяє її подальшому розвитку;
- підвищення диверсифікації портфелів активів і зобов'язань;
- створення та дотримання високої культури управління ризиками;
- мінімізації втрат від подій операційного ризику;
- забезпечення виконання вимог законодавства України і внутрішніх документів установи;
- недопущення конфлікту інтересів в фінансовій компанії.

4.2. Операційні цілі управління ризиками:

- здійснення систематичного процесу виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях установи.

4.3. Інформаційні цілі управління ризиками:

- забезпечення цілісності, повноти та достовірності інформації щодо управління ризиками, яка використовується для ухвалення управлінських рішень;
- створення інформаційних потоків як за вертикаллю, так і за горизонталлю структури;

- забезпечення керівництва та зацікавлених сторін достовірною фінансовою та статистичною звітністю.

4.4. Комплаєнс-цілі управління ризиками:

- забезпечення дотримання вимог законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку України, внутрішніх документів установи, стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на фінансову компанію.

5. Суттєві ризики, їх складові ризик-фактори та фінансові операції що генерують їх.

- 5.1. З огляду на принцип ефективності, вартість управління окремими параметрами діяльності, зокрема, управління окремими категоріями ризиків - повинна відповідати рівню загроз, що несуть такі ризики. Саме тому основна мета управління ризиками полягає в управлінні саме тими ризиками, реалізація яких спроможна завдати значної шкоди. Такі ризики є суттєвими.
- 5.2. Фінансова компанія визначає та оцінює суттєві ризики, що дає можливість розглядати ризики, що виникають перед установою. У процесі ідентифікації та оцінки ризику фінансова компанія враховує, зокрема, такі чинники, як репутаційний збиток, ризики, що тільки з'являються, понесені втрати та події, що майже призвели до втрат, а також зовнішні чинники.
- 5.3. Суттєвий ризик визначається як такий, що має значний вплив на установу. Вплив може бути нефінансовим, наприклад таким, що може спричинити репутаційний збиток, або критики зі сторони регулятора або фінансовим, або нефінансовим і фінансовим одночасно.
- 5.4. СУР фінансової компанії передбачає визначення ризиків притаманних діяльності, їх вимірювання та установлення лімітів (якісних та/або кількісних, єдиним значенням або діапазоном чи межами) Фінансова компанія встановлює ліміти (обмеження) для суттєвих ризиків, що підлягають кількісному вимірюванню, у межах затвердженого ризик-апетиту.
- 5.5. З метою належного управління та контролю ризиків ТОВ «ФК «АКСІЛІУМ ФІНАНАС» визначає такі суттєві ризики, та їх ліміти (у % до капіталу) що визначено відповідно до ризик-апетиту:

Таблиця 1

Операційний ризик	Ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання доходів внаслідок недоліків або помилок в організації внутрішніх процесів, дій працівників або інших осіб, збоїв у роботі систем внаслідок зовнішніх факторів	15 %
Кредитний ризик	Ймовірність виникнення збитків або втрат, або недоотримання запланованих доходів внаслідок невиконання взятих на себе зобов'язань відповідно до погоджених умов. Ризик виникає за всіма активними фінансовими операціями.	30 %
Ризик ліквідності	Ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання доходів внаслідок неспроможності фінансувати зростання своїх активів та виконати свої зобов'язання в належні строки. Ризик може посилюватися нездатністю отримати доступ до джерел фінансування та монетизувати активи.	25 %
Комплаєнс-ризик	Ризик виникнення збитків/санкцій, додаткових втрат або недоотримання доходів або втрати репутації внаслідок невиконання вимог законодавства, нормативно-правових актів, ринкових стандартів, правил конкуренції, правил корпоративної етики, виникнення конфлікту інтересів, ВНД установи	10 %
AML-ризик	Ризик виникнення збитків/санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів або втрати репутації внаслідок невиконання вимог законодавства, нормативно-правових актів у сфері ПВК/ФТ	20 %

5.6. Перелік видів операцій, які генерують суттєві для установи ризики:

Таблиця 2

Клієнтська операція		Статус	Тип фінансової операції	Код
1	Фінансова	Фінансова послуга	Лізинг	05
			Кредит	06
			Факторинг	11
		Послуга що пов'язана з фінансовою	Переуступка прав вимоги боргу	99.1
			Поворотна фінансова допомога	99.2
2	Господарська	Інші послуги	Продаж майнових активів	99.3
			Платежі боржників	99.4

5.7. З метою належного управління та контролю ризиків ТОВ «ФК «БРЕДЕКС ФІНАНС» визначає наступні види ризиків, що є складовими суттєвих ризиків

Таблиця 3

Суттєві ризики	Складові ризики / ризик-фактори	Визначення впливу настання ризику
Операційний	Стратегічний	збитки внаслідок неправильно підібраних засобів для досягнення стратегічних цілей установи, або якщо зміни в бізнес-середовищі не враховані або не до кінця зрозумілі і установа не змогла своєчасно відреагувати на ці зміни, або установа не змогла надати необхідні ресурси (фінансові, матеріальні, технічні, людські ресурси) та організаційні засоби для досягнення стратегічних цілей.
	Регуляторний	ризик того, що зміна законів і нормативних актів суттєво вплине на безпеку, бізнес, сектор або ринок. Зміна законів/ нормативних актів, внесена урядом або регуляторним органом, може збільшити витрати на ведення бізнесу, зменшити привабливість інвестицій або змінити конкурентне середовище в певному бізнес-секторі. У крайніх випадках такі зміни можуть зруйнувати бізнес-модель.
	Управління	втрати від недоліку управління, процесів оброблення інформації, контрольованості, безперервності роботи, надійності технологій, а також помилки та несанкціоновані дії персоналу.
	Репутаційний	втрати від негативного ставлення до установи з боку суспільства, ділових партнерів, акціонерів та інших осіб, що мають інтерес до установи, тим самим негативно впливає на здатність установи підтримувати існуючі та формувати нові ділові відносини зі своїми клієнтами та іншими діловими партнерами
	Юридичний	ймовірність виникнення збитків внаслідок неочікуваного застосування норм законодавства через можливість їх неоднозначного тлумачення або внаслідок визнання недійсними умов договору у зв'язку з їх невідповідністю вимогам законодавства України.
	Інформаційна безпека	ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів внаслідок порушення конфіденційності, цілісності, доступності даних в інформаційних системах установи, недоліків або помилок в організації внутрішніх процесів або настання зовнішніх подій, включаючи кібератаки або неадекватну фізичну безпеку
	Дефолт контрагента	ризик неспроможності контрагента (боржника або будь-якого дебітора) виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед установою
	Ринковий	ризик інвестицій в боргову нерухомість. Пов'язаний із чутливістю вартості активів, зобов'язань та фінансових інструментів установи до коливання ринкової вартості нерухомості

Кредитний	<u>Здатність боржника</u> своєчасно створити адекватні грошові потоки щодо погашення боргу без заходів примусу	збитки або додаткові втрати установи або недоотримання запланованих доходів або репутаційні втрати унаслідок використання клієнтом / боржником послуг: ➤ Лізинг ➤ Кредит / Безвідсоткова фінансова допомога ➤ Факторинг / Переуступка права вимоги боргу
	<u>Готовність боржника</u> повертати кредит	збитки або додаткові втрати установи або недоотримання запланованих доходів або репутаційні втрати унаслідок використання клієнтом / боржником послуг: ➤ Соціальна стабільність ➤ Морально-етичні характеристики ➤ Професійні якості ➤ Кредитна історія ➤ Стан здоров'я
Ліквідність	Здатність фін.установи своєчасно виконати свої зобов'язання до клієнта через відсутність грошових коштів або ліквідних активів, які швидко конвертуються	збитки або додаткові втрати установи або недоотримання запланованих доходів або репутаційні втрати унаслідок використання клієнтом / боржником послуг: ➤ Лізинг ➤ Кредит / Безвідсоткова фінансова допомога ➤ Факторинг / Переуступка права вимоги боргу
	Ризик раннього виявлення кризи ліквідності	збитки або додаткові втрати або недоотримання запланованих доходів або репутаційні втрати унаслідок порушення ➤ порушення нормативу запасу ліквідності ➤ порушення внутрішніх лімітів ліквідності ➤ зростання концентрації активів / зобов'язань
Комплаєнс	Ризик недотримання норм	застосування до установи (та/або до його посадових осіб) заходів впливу з боку регулюючих та контролюючих органів, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів через невиконання норм законодавства та/або нормативно-правових актів, включаючи уразливість установи до нових та до зміни існуючих вимог законодавства та нормативно-правових актів
	Ризик організації внутрішніх процесів	збитки або додаткові втрати або недоотримання запланованих доходів або репутаційні втрати унаслідок використання наших послуг для вчинення фінансових злочинів / здійснення незаконних операцій, у тому числі комплаєнс-ризик фінансового моніторингу у сфері ПВК/ФТ (тобто ризик юридичної відповідальності або ризик застосування заходів впливу НБУ)
	Репутаційний ризик	виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок погіршення репутації установи, втрати довіри або погіршення ставлення з боку зацікавлених сторін (клієнтів, контрагентів, інвесторів, акціонерів, наглядових та контролюючих органів, учасників ринку).
	Ризик поведінки працівників	збитки або додаткові втрати або недоотримання запланованих доходів або репутаційні втрати унаслідок неналежного виконання керівниками та працівниками своїх посадових обов'язків та/або етичних зобов'язань перед установою, в тому числі недотримання культури управління ризиками, корпоративних цінностей, в тому числі недотримання / порушення норм Кодексу поведінки (етики), а також політики запобігання конфліктам інтересів, виявлення корупційних дій, шахрайства та операцій з пов'язаними особами
	Регламентний ризик	збитки або додаткові втрати або недоотримання запланованих доходів або втрати пов'язаних з поведінкою установи на ринку (зловживання та/або маніпуляції); порушення захисту прав споживачів фінансових послуг, порушення прийнятих у галузі норм і стандартів, вимог контрольно-наглядових служб, політики інформаційної безпеки.
	Цивільно-правовий	збитки або додаткові втрати або недоотримання запланованих доходів або репутаційні втрати в разі недотримання регламенту організації про взаємовідносини з клієнтами компанії

AML-ризик	Послуги/продукти	збитки або додаткові втрати або недоотримання запланованих доходів або репутаційні втрати що можуть нести ризики своїх продуктів та послуг - особливості та можливості їх нецільового використання в т.ч. у сфері ВК/ФТ
	Характер/масштаб діяльності	збитки або додаткові втрати або недоотримання запланованих доходів або репутаційні втрати що можуть нести ризики ВК/ФТ, що може тягнути за собою залучення коштів інших осіб для фінансування власного бізнесу; рівень ризику осіб, кошти яких залучались
	Клієнт	збитки або додаткові втрати або недоотримання запланованих доходів або репутаційні втрати що можуть нести нам ризик-профіль клієнта, суть походження його активу, реальна мета ділових відносин
	Фінансова операція	збитки або додаткові втрати або недоотримання запланованих доходів або репутаційні втрати що можуть нести ризики на основі взаємовідносин з клієнтом
	Канали надання послуг	збитки або додаткові втрати або недоотримання запланованих доходів або репутаційні втрати що можуть нести ризики віддаленому встановленню ділових відносин шляхом залучення третіх осіб до ділових відносин щодо боржника
	Інші значущі фактори	збитки або додаткові втрати або недоотримання запланованих доходів або репутаційні втрати що можуть нести інші значущі факти

- 5.8. З метою повноти та своєчасності ідентифікації суттєвих видів ризиків - установа щорічно визначає перелік суттєвих ризиків для своєї діяльності. Результатами такої оцінки є виявлення тих видів ризиків, в т.ч. інших суттєвих ризиків, якими доцільно управляти з точки зору значимості їх негативного впливу на діяльність ТОВ «ФК «БРЕДЕКС ФІНАНС».
- 5.9. Порядок ідентифікації, вимірювання, оцінки, прийняття та реалізація рішень щодо управління, контролю та моніторингу рівня щодо зазначених окремих суттєвих видів ризиків регламентується відповідними внутрішніми документами.
- 5.10. У разі зміни зовнішнього середовища, впровадженні нових продуктів, значних змін у діяльності установи - оцінюються не тільки визначені суттєві ризики а й ті, що можуть стати суттєвими та можуть здійснити значний негативний вплив на діяльність установи у випадку їх реалізації.
- 5.11. Перелік підкатегорій ризиків, що входять до складу класифікації ризиків, зазначених в п.4.6. разом з визначеннями, знаходиться в Політиках управління окремими суттєвими ризиків, які є самостійними документами та носять допоміжний характер по відношенню до даної Стратегії.
- 5.12. При необхідності перелік ризиків фінансової компанії може бути розширений у відповідних Політиках управління окремими суттєвими ризиками.
- 6. Документи у сфері управління ризиками, які носять допоміжний характер щодо Стратегії**
- 6.1. Детальні принципи ідентифікації, вимірювання, моніторингу, контролю, звітності та здійснення управлінських заходів викладені у відповідних внутрішніх документах, які носять допоміжний характер по відношенню до Стратегії.
- 6.2. Такі документи є самостійними і розробляються та затверджуються окремо від Стратегії, але на її основі. Фінансова компанія має право об'єднувати окремі внутрішні документи щодо системи управління ризиками в один або кілька документів з дотриманням вимог законодавства України
- 6.3. Фінансова компанія має такі затверджені Вищим органом управління ВНД в межах СУР:
- 1) Стратегія та політика управління ризиками (включаючи визначення щодо їх лімітів).
 - 2) Декларація схильності до ризиків (включаючи ризик-профіль та ризик-апетит).
 - 3) Політики управління суттєвими ризиками (включаючи методики їх вимірювання).
- 6.4. Вищий орган управління здійснює контроль за дотриманням ВНД норм законодавства України.
- 6.5. Фінансова компанія своєчасно та періодично переглядає (не рідше одного разу на три роки) та оновлює (актуалізує) внутрішні документи з питань управління ризиками з урахуванням змін у законодавстві України, дія яких поширюється на фінансові компанії, змін у профілі ризиків установи, а також з урахуванням інших внутрішніх чи зовнішніх подій та/або обставин.

- 6.6. Зміни в системі управління ризиками фінансової компанії, а також причини таких змін мають бути задокументовані й підлягають затвердженню Вищим органом управління установи. Внутрішні документи з питань управління ризиками фінансової компанії є доступними для внутрішнього та зовнішнього аудиту щодо оцінювання якості системи внутрішнього контролю фінансової компанії з урахуванням характеру її діяльності, оцінювання та контролю рівня, характеру та особливостей ризиків діяльності, яка охоплюється наглядовою діяльністю НБУ.
- 6.7. Перелік згідно до п.5.3. не є вичерпним і, у разі необхідності, фінансова компанія може розробляти і затверджувати й інші документи (в т.ч. положення, регламенти та інструкції), які сприятимуть ефективній організації та функціонуванню системи управління ризиками.
- 6.8. Уся ВНД розробляються Головним комплаєнс-менеджером, узгоджуються з Головним ризик-менеджером, затверджуються Вищим органом управління і вводяться в дію Наказом директора.

7. Система управління ризиками

- 7.1. Система управління ризиками запроваджена з метою уникнення і мінімізації ризиків, пом'якшення їх наслідків, зменшення вразливості до них.
- 7.2. Система управління ризиками включає дану Стратегію, а також реалізацію політики управління ризиками, в якій ключову роль відіграють:
- 1) організаційна структура – охоплює розділення функцій, обов'язків і відповідальності між окремими підрозділами у процесі управління ризиками;
 - 2) процедура управління ризиками – охоплює методи ідентифікації, вимірювання, оцінки, моніторингу, звітності та управлінські заходи.

8. Організаційна структура

- 8.1. Організаційна структура у сфері управління ризиками складається з трьох рівнів компетенції.
- 8.2. Два перші рівні охоплюють:
- 1) Вищий орган управління, що здійснює нагляд за процесом управління ризиками, проводить оцінку адекватності та ефективності цього процесу, затверджує внутрішні документи, у межах повноважень щодо прийняття рішень, передбачених Статутом Товариства;
 - 2) Виконавчий орган, що формує систему управління ризиками та забезпечує її функціонування шляхом впровадження Стратегії, Політик, Методик, ризик-апетиту, культури управління, включаючи дотримання установою встановленого рівня ризик-апетиту та лімітів ризиків.
- 8.3. Третій рівень компетенції відноситься до операційного рівня, на якому завдання, пов'язані з процесом управління ризиками, розподіляються між трьома лініями оборони:
- 1) **перша** – охоплює поточні процеси управління ризиками на рівні підрозділів і прийняття рішень у рамках процесу управління ризиками, а саме: провідний юрисконсульт, відповідальний з питань управління персоналом, відповідальний з питань інформаційних технологій, заступник директора з фінансових питань, відповідальний з питань адміністрації, відповідальний з питань врегулювання збитків. Ця управлінська команда відповідає за впровадження ефективної системи управління ризиками в контрольованій сфері діяльності установи, зокрема, за розробку та ефективну реалізацію заходів з ідентифікації та моніторингу, як інтегральних складових здійснюваних процесів, що забезпечують відповідну реакцію на виявлені ризики;
 - 2) **друга** – охоплює процес управління ризиками та безпосередньо відповідає за ідентифікацію, моніторинг та звітність щодо ризиків і контролем лімітів. На другій лінії оборони особливу роль у процесі управління ризиками відіграють: головний ризик-менеджер, головний комплаєнс-менеджер і головний експерт з питань фінансового моніторингу у сфері ПВК/ФТ;
 - 3) **третя** – охоплює внутрішній аудит, який здійснює незалежну оцінку процесів управління ризиками в залежності від ідентифікованих областей ризику та рівня суттєвості ризику, а також ролі та ефективності системи внутрішнього контролю в процесі мінімізації ризиків.
- 8.4. Детальний опис завдань, відповідальності та компетенцій у сфері управління конкретними категоріями ризиків викладено в Політиках управління окремими категоріями ризиків.

9. Загальні принципи управління ризиками

9.1. ТОВ «ФК «БРЕДЕКС ФІНАНС» створив комплексну, адекватну та ефективну систему управління ризиками з урахуванням плану діяльності установи, декларації схильності до ризиків, профілю ризиків. Під процесом управління ризиками мається на увазі поточна і стратегічна діяльність з управління ризиками, спрямована на виявлення, визначення, оцінку та врегулювання ризиків, а також контроль за дотриманням допустимих меж ризиків. У процес управління ризиками залучені всі співробітники через дотримання, у рамках своєї діяльності, чинного законодавства та внутрішніх положень. Установа відповідає за ефективне управління ризиками у сферах, нагляд за якими вона здійснює.

9.2. Згаданий вище процес управління ризиками реалізується, зокрема, за допомогою:

- постановки операційних цілей для контрольованої сфери та визначення прийнятної області відхилень у реалізації окремих цілей;
- виявлення подій, які мають вплив на досягнення поставлених цілей або їх зміни;
- забезпечення заходів щодо запобігання перевищення допустимих меж ризику;
- аналізу впливу та ймовірності настання подій, які можуть мати негативний вплив;
- розробки та забезпечення ефективного функціонування контрольних механізмів;
- моніторингу ефективності процесу управління ризиками в контрольованій сфері.

9.3. Процедура управління ризиками складається з таких етапів:

- ідентифікація;
- вимірювання та оцінка;
- моніторинг та контроль;
- звітність;
- управлінські заходи.

9.4. Управління ризиками відповідає таким принципам:

- **Зрозумілість.** Чіткість політик і механізмів управління ризиками, закріплення відповідальності і обов'язків усіх суб'єктів/учасників системи управління ризиками.
- **Обізнаність про ризик.** При ухваленні рішення про проведення операції обов'язковим є аналіз потенційних ризиків, а після її здійснення - коректний облік пов'язаних ризиків і їх подальший регулярний моніторинг.
- **Контроль рівня ризику.** Керівники, колегіальні органи установи на постійній основі отримують інформацію про прийняті рівні ризиків і про факти порушень встановлених процедур управління ризиками, лімітами, обмеженнями.
- **Структурованості.** Забезпечення розподілу функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками між усіма структурними підрозділами та працівниками установи та їх відповідальності згідно з таким розподілом;
- **Розмежування обов'язків** (відокремлення функції контролю від здійснення операцій установи) - уникнення ситуації, за якої одна й та сама особа здійснює операції установи та виконує функції контролю.
- **Ефективність.** Забезпечення об'єктивної оцінки розміру ризиків і повноти заходів з управління ризиками з оптимальним використанням фінансових ресурсів, персоналу і інформаційних систем по управлінню ризиками.
- **Своєчасність.** Забезпечення своєчасного (на ранній стадії) виявлення, виміру, моніторингу, контролю, звітності і пом'якшення усіх видів ризиків на усіх організаційних рівнях.
- **Незалежність.** Свобода від обставин, що представляють загрозу для неупередженого виконання Головним ризик-менеджером та Головним комплаєнс-менеджером своїх функцій.
- **Конфіденційність.** Обмеження доступу до інформації, яка має бути захищена від несанкціонованого ознайомлення.
- **Прозорість.** Оприлюднення установою інформації про систему управління ризиками та профілю ризику, у випадках визначених законодавством.

9.5. ТОВ «ФК «АКСІПУМ ФІНАНС» встановлює наступний підхід до управління ризиками, який витікає з цієї стратегії управління ризиками, використовуючи таку шкалу:

Таблиця 4

Шкала	Визначення (Рейтинг)	Опис
Zero	Не притаманний (не істотний)	Вказані ризики, загрози не властиві бізнесу/діяльності, яку здійснює установа, тому управління цими ризиками не доцільно.
Від «0» до «1» включно	Дуже низький (0)	Установа застосовує найбільш консервативний підхід до прийняття ризиків, які мають бути мінімальними. Для цього слід застосовувати безпечні підходи і ретельно планувати заходи по їх недопущенню.
Від «1» до «2»	Низький (1)	У діяльності установи відсутні суттєві невідповідності щодо управління ризиками. Незначний рівень ризику, не потребує виконання додаткових заходів, Установа застосовує безпечні підходи, витрати на контроль / пом'якшення ризиків слід ретельно оцінювати, щоб забезпечити досягнення розумного результату. Дотримується стратегія і планування діяльності, які несуть мінімальний ризик.
Від «2» до «3»	Помірний (2)	У діяльності установи є певні невідповідності щодо управління ризиками, які не становлять загрозу інтересам учасників та інших партнерів/інвесторів фінансової компанії. Установа може прийняти помірний рівень невизначеності для досягнення очікуваного рівня результату/прибутку. Помірний рівень ризику, управляється згідно до Положення щодо управління операційним ризиком на першому рівні захисту. Для цього впроваджуються ефективні заходи для моніторингу ризику і лімітація ризиків/несприятливих результатів.
Від «3» до «4»	Високий (3)	У діяльності установи є суттєві невідповідності щодо управління ризиками, що створює загрозу інтересам учасників та інших партнерів/інвесторів фінансової компанії Установа приймає будь-які ризики, навіть якщо вони мають високу вірогідність настання, а наслідки мають високу міру невизначеності, та отриманий прибуток/винагорода за ризик дуже висока. Такий значний рівень ризику, вимагає прийняття негайних управлінських рішень на виконавчому рівні за поданням Головного ризик-менеджера
Від «4» включно	Неприйнятний (4)	Характеризує безпосередній ризик для життєздатності установи, у разі, якщо є обґрунтовані підстави для віднесення фінансової компанії до категорії проблемних, неплатоспроможних або ліквідації. Установа не бажає приймати вказані ризики, загрози за будь-яких обставин; усі заходи спрямовані на усунення необхідності ризикувати.

9.6. Система управління ризиками є системою забезпечення своєчасного і адекватного виявлення ризиків, якісної і кількісної оцінки, контролю і моніторингу ризиків, а також нівелюючої наслідків настання ризикових подій. Система управління ризиками інтегрована у всю вертикаль організаційної структури фінансової компанії й усі напрями її діяльності, дозволяє своєчасно ідентифікувати і ефективно управляти різними видами ризиків.

9.7. Процедури управління окремими категоріями ризиків детально прописуються у відповідних Політиках управління окремими категоріями ризиків.

10. Процес ідентифікації ризиків

- 10.1. Процес ідентифікації ризиків починається з етапу створення страхового продукту, придбання фінансового інструменту, зміни бізнес-процесу, а також з моменту настання будь-якої іншої події, яка потенційно впливає на виникнення ризиків в установі, і триває до моменту закінчення терміну дії зобов'язань, заборгованості або до моменту завершення діяльності з ними пов'язаної.
- 10.2. Ідентифікація ризиків полягає у виявленні реальних і потенційних джерел ризику.
- 10.3. Ідентифікація ризиків здійснюється відповідними підрозділами в сферах їх діяльності при провідній ролі підрозділу з питань управління ризиками.
- 10.4. У процесі ідентифікації ризиків використовується критерій суттєвості ризику, тобто всі виявлені ризики поділяються на:
 - несуттєві;
 - суттєві.
- 10.5. Детально процес ідентифікації різних категорій ризиків визначається Політиками управління суттєвими ризиками, як окремими категоріями ризиків.
- 10.6. Кожен суттєвий ризик підлягає вимірюванню, яке включає в себе визначення міри ризику, адекватної по відношенню до категорії та суттєвості ризику, а також доступності даних за допомогою встановлених критеріїв чи експертної оцінки. У разі необхідності, на підставі здійснених вимірювань складових кожного з визначених суттєвих ризиків - головний ризик-менеджер складає сукупний ризик-профіль установи, як то описано в ст.12 цієї Стратегії.
- 10.7. Процес управління ризиками може бути спрощений для фінансових інструментів, бізнес-процесів та інших подій, які характеризуються несуттєвим рівнем ризику.
- 10.8. Пропозиція щодо розподілу ризиків на суттєві та несуттєві розробляється всіма підрозділами для своїх сфер діяльності відповідно до принципів, визначених у внутрішніх положеннях установи. Головний ризик-менеджер відповідає за затвердження класифікації ризиків.

11. Вимірювання та оцінка виявлених ризиків

- 11.1. Вимірювання та оцінка виявлених ризиків здійснюється відповідно до особливостей конкретного типу ризику і рівня його значущості за допомогою використання наступних інструментів:
 - 1) метод сценаріїв – аналіз втрат, спричинених змінами факторів ризику;
 - 2) факторний метод – спрощена версія методу сценарію, зводиться до 1 сценарію для 1 фактора;
 - 3) сукупний збиток;
 - 4) аналіз окремих показників;
 - 5) статистичні дані;
 - 6) оцінка ймовірності ризику і чутливості;
 - 7) експертна оцінка;
 - 8) інші, відповідно до специфіки ризику, методів та інструментів.
- 11.2. У процесі поточного управління ризиком можуть застосовуватись й інші методи вимірювання і оцінки ризиків.
- 11.3. Комплексна оцінка ризику відображається в профілі ризиків, що описано в ст.12 цієї Стратегії.
- 11.4. Вимірювання, оцінку та, при необхідності, переоцінку ризиків у окремих сферах здійснюють відповідні підрозділи, при цьому за оцінку ризик-апетиту та допустимих меж ризиків відповідає головний ризик-менеджер установи.
- 11.5. Розробка методів та інструментів вимірювання і оцінки ризиків здійснюється безпосередньо головним ризик-менеджером. Конкретні методи та інструменти визначаються в методиках розрахунку окремих категорій ризиків які є складовою відповідних політик з управління такими окремими суттєвими ризиками та що затверджуються Вищим органом правління.
- 11.6. Перегляд методів та інструментів вимірювання і оцінки ризиків здійснюється один раз на рік. За необхідності, такий перегляд може здійснюватися частіше.

12. Моніторинг та контроль над суттєвими ризиками

- 12.1. Моніторинг та контроль над суттєвими ризиками базується на поточній перевірці відхилень від встановлених контрольних точок, таких як, допустимі межі, плани, показники попередніх періодів, отримані рекомендації та вказівки.
- 12.2. Моніторинг ризиків здійснюється окремими підрозділами, враховуючи, що головний ризик-менеджер здійснює моніторинг всіх виявлених суттєвих ризиків і величини ризиків з точки зору показників, що визначають ризик–апетит, толерантність до ризику і допустимі межі. Головний ризик-менеджер в разі загрози перевищення рівня толерантності до ризику здійснює моніторинг ситуації та інформує керівника та Вищий орган правління про її розвиток. Якщо рівень толерантності до ризику буде перевищений, головний ризик-менеджер негайно інформує про це керівника та Вищий орган правління з метою оцінки і проведення коригувальних заходів.

13. Профіль ризиків

- 13.1. Профіль ризику описує весь контекст ризику, з яким працює підприємство, він відображає масштаб ризику і складається із показників по кожній ризик-категорії.
- 13.2. Комплексна оцінка ризиків відображається в документі «Загальний ризик-профіль установи», що являє собою системну візуалізацію рівнів схильності установи до ризиків, і викладена в окремих політиках управління окремими суттєвими ризиками.
- 13.3. Профіль ризику є інструментом процесу управління ризиком що сприяє наступним заходам:
 - 1) моніторингу ризиків за допомогою табличного представлення змін чутливості до ризиків в різні періоди складання профілю ризиків;
 - 2) оптимізації управлінських рішень за допомогою розподілу ресурсів по відношенню до управління окремими ризиками залежно від ймовірності настання подій, що пов'язані з ризиком, і чутливості фінансової установи до цього ризику.
- 13.4. Процес побудови профілю ризиків складається з наступних етапів:
 - 1) верифікація переліку істотних ризиків у рамках розробки/перегляду Стратегії;
 - 2) визначення ймовірності настання подій, що пов'язані з ризиками;
 - 3) визначення чутливості установи до окремих видів ризику;
 - 4) представлення результатів у табличній формі профілю ризиків;
 - 5) подання Вищому органу профілі ризиків;
- 13.5. Вимірювання ризику здійснюється головним ризик-менеджером згідно з принципами та методиками, викладеними у внутрішніх положеннях фінансової компанії.
- 13.6. Актуалізація профілю ризиків виконується у разі, якщо є місце передумови для зміни ризиків
- 13.7. Установа щорічно буде формувати чотири документа в форматі «Профіль ризиків», а саме:
 - 1) «Профіль ризиків» в розрізі трьох ризиків: операційний, кредитний й ліквідності – CRO
 - 2) «Профіль комплаєнс-ризиків» – CCO
 - 3) «Профіль AML-ризиків» – MLRO
 - 4) «Загальний профіль ризиків установи» в складі зовнішніх й внутрішніх ризиків – результат оцінки рівня ризиків фінансової компанії на певну дату до врахування заходів для мінімізації ризиків, а також з урахуванням таких заходів, у розрізі кожного з видів ризику та в агрегованому вигляді – MLRO

14. Ризик-апетит та допустимі межі ризиків

- 14.1. Одним з основних параметрів процесу управління ризиками фінансової компанії є поняття ризик-апетиту, який розробляється з метою забезпечення платоспроможності. Ризик-апетит установи відповідає її фінансовому плану і відображає її бізнес-стратегію.
- 14.2. Ризик-апетит встановлюється Вищим органом з метою визначення максимального допустимого рівня ризику при встановленні лімітів та обмежень на окремі категорії ризиків, при перевищенні якого приймаються управлінські заходи необхідні для обмеження подальшого зростання ризику
- 14.3. Ризик-апетит встановлюється за допомогою визначення мінімальної величини власних коштів, що забезпечують необхідний рівень коефіцієнта платоспроможності.

- 14.4. Головний ризик-менеджер щорічно переглядає ризик-апетит і подає Вищому органу правління рекомендації відносно його рівня на наступний рік. За необхідності, такий перегляд може здійснюватися частіше, у разі появи причин для зміни передумов виникнення ризик-апетиту установи, внутрішніх операцій та зовнішнього середовища.
- 14.5. Головний ризик-менеджер здійснює моніторинг сукупного рівня ризику без урахування ефекту диверсифікації між категоріями ризиків. У випадку загрози перевищення рівня ризик-апетиту головний ризик-менеджер негайно інформує Вищий та Виконавчий органи та представляє можливі рекомендації з метою обмеження рівня ризик-апетиту.
- 14.6. З метою більш детального аналізу ризик-апетиту ТОВ «ФК «БРЕДЕКС ФІНАНС» визначає допустимі межі ризиків (ліміти) для окремих категорій ризиків, зазначених в Таблицях №1, №3.
- 14.7. Механізм оцінки допустимих меж ризиків, а також їх розмір на кожен конкретний рік встановлюється методиками розрахунку окремих категорій ризиків.
- 14.8. Головний ризик-менеджер здійснює поточний моніторинг допустимих меж ризиків у співпраці з іншими пов'язаними підрозділами і, у разі загрози перевищення їх рівня, негайно інформує Вищий та Виконавчий органи та подає пропозиції щодо можливих дій зниження рівня ризику.
- 14.9. Допустимі межі основних категорій ризиків виражаються толерантністю. Розмір толерантності до ризику визначається на основі бізнес-стратегії установи та затверджується рішенням Вищого органу правління. Головний ризик-менеджер спільно з відповідальними підрозділами щорічно переглядає толерантність до ризику і подає рекомендації відносно його рівня на наступний рік. За необхідності такий перегляд може здійснюватися частіше.
- 14.10. Допустимі межі ризиків як і сам ризик-апетит встановлюються в кількісній і в якісній формі.
- 14.11. Розмір ризик-апетиту установи, допустимі межі та толерантності до суттєвих ризиків і складових ризик-факторів наведено в Декларації схильності до ризиків фінансової компанії.
- 15. Підходи та принципи складання Декларації схильності до ризиків**
- 15.1. Декларація схильності до ризиків (RAS - Risk Appetite Statement) визначає сукупну величину ризик-апетиту, види ризиків, які фінансова компанія має приймати або уникати з метою досягнення бізнес-цілей, та рівень ризик-апетиту щодо кожного з них (індивідуальний рівень).
- 15.2. Декларація схильності до ризиків розробляється з урахуванням особливості діяльності установи
- 15.3. Установа при складанні Декларації схильності керується наступними загальними принципами:
- декларація схильності до ризиків стосується всіх підрозділів установи, діяльність яких є схильною до визначених суттєвих видів ризиків, та всіх рівнів управління, всіх ліній захисту;
 - загальний рівень ризик-апетиту формується:
 - ☒ підходом «зверху вниз» – виходячи з загальних бізнес-цілей і стратегії фінансової компанії;
 - ☒ підходом «від низу до гори» – виходячи з детального розуміння бізнес-підрозділами та підрозділами підтримки установи схильності до ризиків при здійсненні конкретних операцій, та з метою, щоб Вищий та Виконавчий органи правління знали і усвідомлювали, адекватно та своєчасно реагували на інформацію, організовували та контролювали роботу установи;
 - ☒ «горизонтальним» підходом – щоб інформація, якою володіє один підрозділ установи, надавалась іншому підрозділу, якому вона необхідна для виконання своїх функцій.
 - у визначенні рівня та показників ризик-апетиту беруть участь керівник, усі його заступники, CRO, CCO, MLRO й залучаються керівники бізнес-підрозділів та підрозділів підтримки. Рівень ризик-апетиту та його показники затверджуються Вищим органом правління;
 - загальний рівень ризик-апетиту має відповідати бізнес-моделі установи;
 - декларація схильності до ризиків є захистом від прийняття надмірно високого рівня ризиків;
 - декларація схильності до ризиків вбудовує ризик-апетит у процес прийняття управлінських рішень та культури управління ризиками фінансової компанії;
 - ризик-менеджмент є інструментом прийняття рішень, діяльності та досягнення цілей установи;
 - декларація схильності до ризиків відповідає діючим бізнес-процесам установи і умовам ринку;
 - декларація схильності до ризиків є легкою для її розуміння та моніторингу дотримання.

16. Управлінські заходи та звітність

- 16.1. Управлінські заходи, що стосуються різних категорій ризиків, визначені в відповідних Політиках управління окремими суттєвими ризиками. В залежності від типу і характеристики ризику, управлінські рішення можуть включати, зокрема: відмову від ризику, передачу ризику, зниження ризику, прийняття ризику, а також рішення щодо застосування інструментів для реалізації цих заходів.
- 16.2. Звітність є процесом, що забезпечує ефективну комунікацію стосовно ризиків, і сприяє управлінню ризиками на різних рівнях прийняття рішень – від працівника до Вищого органу.
- 16.3. Періодичність звітів, а також обсяг інформації залежить від інформаційних потреб на різних рівнях прийняття рішень.
- 16.4. Звітність ведеться:
- в підрозділах, в рамках поточного процесу управління ризиками;
 - підрозділами першої та другої лінії оборони, про які йде мова в ст.7 цієї Стратегії
 - головний ризик-менеджер аналізує й узагальнює інформацію, отриману від окремих підрозділів
- 16.5. Підрозділи другої лінії оборони, про які йде мова в ст.7 цієї Стратегії, готують звіти для підрозділу з питань управління ризиками в режимі, прописаному у ВНД установи
- 16.6. Порядок, строки, форма та зміст окремих звітів за різними видами ризиків встановлюється окремими відповідними внутрішньобанківськими документами.

17. Культура управління ризиками

- 17.1. Підвищення культури управління ризиками в установі є ключовою передумовою реалізації системи управління ризиками. Вона має формувати такі основні цінності, як відкритість, довіра, швидке реагування, відповідальність, залученість.

Основними цілями впровадження та розвитку культури управління ризиками є:

- отримання співробітниками базових знань у сфері управління ризиками шляхом систематичного навчання;
 - правильне використання співробітниками інструментів управління ризиками у діяльності;
 - відкриті та активні комунікації в межах установи з питань управління ризиками та цінностей ризик-культури.
- 17.2. ТОВ «ФК «БРЕДЕКС ФІНАНС» прагне запровадити наступні правила поведінки, дотримання яких є питанням культури управління ризиками:
- 1) «Бачу – кажу». Проблема (у т.ч. потенційну) може бути ідентифіковано на будь-якому етапі проведення фінансової операції та на будь-якій лінії захисту: належна комунікація з питань виявлення та управління ризиками повинна відбуватись між лініями захисту в обох напрямках.
 - 2) «Знаю – виправляю». Кожен співробітник повинен розуміти, що переважна більшість виявлених проблем не зникне сама собою. Управління ризиком потребує дій з його зменшення.
 - 3) «Помиляюсь – повідомляю». Ризик-менеджмент розуміє, що людські помилки, збої систем, вади процесів, тощо, як і можливі невдалі бізнес-рішення є неминучими. Мета управління ризиками – обізнаність щодо можливості та статистики помилок та впровадження заходів, які дозволяють мінімізувати їх кількість або їх наслідки. Таким чином факт помилки сам по собі не розглядається ризик-менеджментом як негативне явище, але приховування проблем є негативним явищем і є недопустимим. У той самий час належне інформування про фактичні або потенційно можливі проблеми розцінюється ризик-менеджментом, як позитивне явище.
- 17.3. Таким чином, культура управління ризиками дозволяє створити в фінансовій компанії атмосферу відкритості, правильне ставлення до ризиків та зрілу організацію управління ними.

18. Прикінцеві положення

- 18.1. Головний ризик-менеджер щорічно готує звіт на тему адекватності та ефективності СУР.
- 18.2. Внутрішній аудитор щорічно готує річний звіт за результатами діяльності, що містить оцінку системи внутрішнього контролю та системи управління ризиками.
- 18.3. Стратегія розробляється головним ризик-менеджером, затверджується та погоджується Вищим органом правління. Стратегія підлягає щорічному перегляду з метою актуалізації.
- 18.4. Стратегія стосується всіх структурних підрозділів ТОВ «ФК «БРЕДЕКС ФІНАНС».
- 18.5. Ця Стратегія набуває чинності з моменту її затвердження Вищим органом управління.
- 18.6. У випадку невідповідності будь-якої частини цієї Стратегії законодавству України, в тому числі у зв'язку з прийняттям нових законодавчих актів, або внесенням змін до чинних, ця Стратегія буде діяти лише в частині, яка не суперечить законодавству України, до внесення відповідних змін до цієї Стратегії.
- 18.7. Усі питання, не врегульовані цією Стратегією, регулюються чинним законодавством України та іншими внутрішніми документами ТОВ «ФК «БРЕДЕКС ФІНАНС».